

UCHWAŁA Nr 28 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 stycznia 1961 r.

w sprawie zasad realizacji w 1961 r. inwestycji szybko rentujących się, związanych z postępem technicznym lub rozwojem produkcji eksportowej albo zastępującej import, oraz innych drobnych inwestycji nie objętych narodowym planem gospodarczym.

W celu zapewnienia niezbędnej równowagi pomiędzy rozmiarami środków finansowych, przeznaczonymi w roku 1961 na inwestycje przez jednostki gospodarki uspołecznionej, a możliwościami wynikającymi z bilansów zaopatrzenia i wykonawstwa oraz w celu stworzenia odpowiednich ułatwień dla finansowania i realizacji niektórych drobnych efektywnych inwestycji, przede wszystkim w zakresie postępu technicznego, Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Środki własne przedsiębiorstw państwowych zakumulowane ponad kwoty przewidziane w ich rocznych planach sfinansowania inwestycji i kapitalnych remontów mogą być przeznaczone:

- 1) na przyspieszenie spłaty kredytów bankowych,
- 2) na realizację nakładów inwestycyjnych polegających na:
  - a) wykonywaniu szybko rentujących się inwestycji (§ 2—4),
  - b) opracowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji przewidzianych do realizacji w roku 1962, a objętych planem 5-letnim,
  - c) pracach związanych z przygotowaniem inwestycji do realizacji w roku 1962 (wykup terenu, prace geologiczne, geodezyjne, roboty związane z organizacją placu budowy itp.), jeżeli rozpoczęcie tych inwestycji w 1962 r. wynika z ustaleń planu 5-letniego, przy czym możliwości wykonania robót budowlanych powinny być uzgodnione z wojewódzką komisją rozdziału robót,
  - d) zakupach od jednostek gospodarki uspołecznionej gotowych środków trwałych o charakterze produkcyj-

nym (budynki, maszyny, urządzenia itp.), stanowiących jedynie odpłatne przemieszczenie istniejącego majątku trwałego w gospodarce narodowej,

- e) zakupach aparatury naukowo-badawczej, sprzętu, narzędzi i inwentarza nie stanowiących deficytowego zaopatrzenia materiałowo-technicznego, a także przedmiotów powszechnego użytku nie stanowiących deficytowych artykułów zaopatrzenia ludności, określonych w odrębnych wykazach ustalonych zgodnie z przepisami § 12,
  - f) drobnych robotach budowlano-montażowych do 150 tys. zł, a w zakresie budowy typowych zlewni mleka do 200 tys. zł wartości kosztorysowej, jeżeli wykonywane są systemem gospodarczym przy zastosowaniu materiałów pochodzenia lokalnego lub w ramach posiadanego zaopatrzenia materiałowo-technicznego, a w zakresie systemu zleconego — za zgodą właściwej wojewódzkiej komisji rozdziału robót po stwierdzeniu istnienia możliwości wykonania tych robót bez szkody dla innych inwestycji i bez podwyższenia funduszu płac i zaopatrzenia materiałowo-technicznego dla przedsiębiorstwa wykonawczego.
2. Inwestycje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a)—f), mogą być również realizowane w miarę posiadania na te cele środków przez jednostki spółdzielcze, ponad przydzielone tym jednostkom limity inwestycyjne.
3. Inwestycje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b)—f), mogą być także realizowane ze środków przeznaczonych na drobne inwestycje, a zakumulowane na funduszu napraw za-

rządów budynków mieszkalnych (przedsiębiorstw i zakładów budżetowych) — zgodnie z uchwałą nr 232 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1960 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego zarządów budynków mieszkalnych (Monitor Polski Nr 65, poz. 307).

§ 2. 1. Do inwestycji szybko rentujących się (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. a) zalicza się drobne inwestycje o wartości kosztorysowej do 1 mln zł, związane z realizacją postępu technicznego, polegające głównie na zakupach gotowych dóbr inwestycyjnych (maszyn, urządzeń, sprzętu i inwentarza) łącznie z ewentualnym ich montażem, o cyklu realizacji nie przekraczającym 12 miesięcy, jeśli pozwalają na uzyskanie dodatkowych efektów w zakresie obniżki kosztów lub zwiększenia produkcji w stosunku do zadań przedsiębiorstwa określonych przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do rocznych planów techniczno-ekonomicznych, zapewniających polepszenie wyników w rozmiarach umożliwiających zwrot dokonanych nakładów najdalej w ciągu 3 lat od zakończenia inwestycji. Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz Dyrektorzy Banku Inwestycyjnego i Banku Rolnego mogą w przypadkach uzasadnionych szczególną efektywnością podejmowanych inwestycji wyrażać zgodę na realizację — w trybie inwestycji szybko rentujących się — inwestycji, których wartość kosztorysowa przekracza 1 mln zł.

2. Ewentualne roboty budowlano-montażowe występujące w ramach inwestycji, o których mowa w ust. 1, nie powinny przekraczać 15% kosztorysu inwestycji. W indywidualnie uzasadnionych wysoką efektywnością przypadkach Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz Dyrektorzy Banku Inwestycyjnego i Banku Rolnego mogą zezwolić na wyższy udział robót budowlano-montażowych, nie wyżej jednak 30% wartości kosztorysowej inwestycji, oraz akceptować dłuższy okres realizacji niż 12 miesięcy, nie przekraczający jednak 18 miesięcy od daty rozpoczęcia inwestycji.

3. W razie niedostatecznych środków własnych państwowe przedsiębiorstwa oraz jednostki spółdzielcze, działające w zakresie przemysłu, rolnictwa, budownictwa, transportu, handlu i żywienia zbiorowego, jak też przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielcze świadczące usługi dla ludności mogą zaciągać na inwestycje, o których mowa w ust. 1, niskoprocentowy kredyt bankowy, na zasadach, które określi Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Dyrektorami Banku Inwestycyjnego i Banku Rolnego, uzgodnionych z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

§ 3. 1. Przepisy § 2 stosuje się analogicznie do inwestycji związanych z rozwojem produkcji eksportowej lub zastępującej import, przy czym ze względu na ich specjalne znaczenie ustala się następujące szczególne ułatwienia:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego (bądź Dyrektor Banku Inwestycyjnego lub Banku Rolnego) może na podstawie opinii właściwej centrali handlu zagranicznego wyrazić zgodę na finansowanie tych inwestycji i ewentualne udzielenie na nie kredytu bankowego nawet w tych przypadkach, gdy zwrot dokonanych nakładów zostanie zapewniony w okresie dłuższym niż 3 lata, pod warunkiem jednak stwierdzenia wysokiej efektywności i opłacalności tych inwestycji z punktu widzenia handlu zagranicznego,
- 2) zasady kredytowania tych inwestycji powinny być uzgodnione z Ministrem Handlu Zagranicznego.

2. W razie konieczności dokonania zakupów importowych dla realizacji inwestycji związanych z rozszerzeniem eksportu lub ograniczeniem importu środki dewizowe na ten cel może przydzielać Minister Handlu Zagranicznego.

3. Zasady i tryb przyznawania środków dewizowych, o których mowa w ust. 2, ustali Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Finansów.

§ 4. 1. Przedsiębiorstwa państwowe działające na terenie województwa katowickiego mogą ponadto przeznaczać zakumulowane środki ponad kwoty wynikające z rocznych planów sfinansowania inwestycji i kapitalnych remontów na cele inwestycyjne przewidziane w uchwale nr 283 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1959 r. w sprawie zrównoważenia bilansu siły roboczej w województwie katowickim w latach 1959—1965.

2. Na inwestycje wymienione w ust. 1 przedsiębiorstwa państwowe mogą uzyskać kredyt bankowy. Kredyty te są udzielane przez banki w granicach do 3 mln zł wartości kosztorysowej inwestycji, z okresem spłaty do 3 lat. Prezes Narodowego Banku Polskiego oraz Dyrektorzy Banku Inwestycyjnego i Banku Rolnego mogą w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na kredytowanie inwestycji przekraczających wartość 3 mln zł oraz na udzielenie kredytu z dłuższym okresem spłaty.

§ 5. 1. Zjednoczenia mogą przeznaczać ponadplanowo zakumulowane środki funduszy inwestycyjnych na sfinansowanie nakładów realizowanych ponad limity ustalone dla inwestycji zjednoczeń, a polegających na:

- 1) przygotowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji zjednoczeń przewidzianych do realizacji w 1962 r., a objętych planem 5-letnim,
- 2) pracach związanych z przygotowaniem do realizacji w 1962 r. inwestycji zjednoczeń, o ile rozpoczęcie tych inwestycji w 1962 r. wynika z ustaleń planu 5-letniego (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. c).

2. Zjednoczenia w granicach środków zaoszczędzonych na wydatkach bieżących mogą dokonywać nakładów polegających na zakupach sprzętu i inwentarza, o ile zakupy dotyczą przedmiotów nie stanowiących artykułów deficytowego zaopatrzenia materiałowo-technicznego lub deficytowych artykułów zaopatrzenia ludności.

§ 6. 1. Jednostki i zakłady budżetowe oraz placówki naukowo-badawcze poza przydzielonymi im limitami inwestycyjnymi w granicach posiadanych środków finansowych mogą realizować nakłady inwestycyjne w zakresie ustalonym w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. b)—f).

2. Przez środki finansowe, o których mowa w ust. 1, należy również rozumieć zaoszczędzone na innych wydatkach środki budżetowe, które zgodnie z przepisami o wykonywaniu budżetu Państwa mogą być przeniesione na wydatki inwestycyjne.

3. Organizacje społeczne, polityczne i zawodowe mogą realizować inwestycje w granicach posiadanych środków własnych, z tym jednak ograniczeniem, że nakłady na roboty budowlano-montażowe, przekraczające limity ustalone w narodowym planie gospodarczym, mogą być dokonywane wyłącznie w zakresie i na warunkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 2 lit. f).

§ 7. Zezwala się na przekraczanie limitu inwestycji ustalonych w narodowym planie gospodarczym i finansowanych ze środków Funduszu Postępu Technicznego oraz Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy zgodnie z celami realizowanymi przez te fundusze.

§ 8. Globalne rozmiary budownictwa mieszkaniowego rad narodowych, zakładów pracy i instytucji, ustalone na

podstawie narodowego planu gospodarczego, mogą być przekraczane w przypadkach możliwości zrealizowania dodatkowych nakładów, finansowanych ze środków zakumulowanych na rachunkach funduszy mieszkaniowych, w zakresie dotyczącym:

- 1) wykupu terenów pod budownictwo mieszkaniowe przewidziane do realizacji w 1962 r. i w 1963 r.,
- 2) opracowywania dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji przewidzianych do rozpoczęcia w 1962 r. i 1963 r., a objętych planem 5-letnim na lata 1961—1965,
- 3) prac przygotowawczych pod budownictwo roku następnego (jak np.: prace rozbiórkowe, badania geologiczne, prace geodezyjne) oraz zagospodarowania terenów budów przewidzianych do uruchomienia w I kwartale 1962 r. w zakresie uzgodnionym z wojewódzkimi komisjami rozdziału robót,
- 4) porządkowania terenów osiedli i zakładania zieleńców i stałych pracowniczych ogrodów działkowych,
- 5) urządzania ogródków dziecięcych, placów do zabaw, boisk małego sportu itp.,
- 6) usuwania zaległości w zakresie elewacji domów mieszkalnych oddanych do użytku w latach poprzednich w porozumieniu i za zgodą wojewódzkiej komisji rozdziału robót.

Ponadto prezydium rad narodowych są uprawnione do zwiększenia w IV kwartale roku stopnia zaawansowania stanów surowych lub rozszerzenia akcji fundamentowej pod budownictwo roku następnego, pod warunkiem że rozmiary rzeczowe tych robót wynikają z programu oddawania do użytku powierzchni mieszkalnej następnego roku, a zakres robót zostanie uzgodniony z wojewódzkimi komisjami rozdziału robót, w zależności od kształtowania się możliwości wykonawczych i materiałowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych na danym terenie.

§ 9. 1. Poza inwestycjami określonymi w poprzednich paragrafach mogą być podejmowane bez ograniczeń czyny społeczne oraz inwestycje realizowane w ramach funduszu gromadzkich lub ze środków otrzymanych od Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, z tym jednak zastrzeżeniem, że systemem zleceń mogą być objęte wyłącznie te inwestycje, które zostały zgłoszone przez rady narodowe w ramach projektu narodowego planu gospodarczego i zostały objęte planami rozdziału robót.

2. Dodatkowe ponadplanowe czyny społeczne oraz inwestycje realizowane w ramach funduszu gromadzkiego i środków Państwowego Zakładu Ubezpieczeń zgłoszone w ciągu roku mogą być realizowane wyłącznie systemem gospodarczym lub siłami własnymi ludności, przy użyciu materiałów przede wszystkim miejscowego pochodzenia.

§ 10. 1. Prezydium rad narodowych mogą na inwestycje wymienione w niniejszej uchwale przydzielać podporządkowanym sobie przedsiębiorstwom i jednostkom (zakładom) budżetowym dodatkowe środki budżetowe z wygospodarowanych nadwyżek budżetowych.

2. Mogą one również przydzielać dodatkowe środki na popieranie czynów społecznych ludności, o których mowa w § 9, z uwzględnieniem obowiązujących zasad udzielania pomocy Państwa na czyny społeczne (uchwała nr 1021 Prezydium Rządu z dnia 17 grudnia 1955 r. w sprawie czynów społecznych oraz pomocy Państwa w ich organizowaniu i realizacji — Monitor Polski z 1956 r. Nr 4, poz. 31 oraz zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 13 czerwca 1956 r.,

w sprawie zakresu i trybu udzielania pomocy Państwa, zasad finansowania, zakresu opracowania dokumentacji oraz kontroli wykonywania czynów społecznych — Monitor Polski z 1956 r. Nr 52, poz. 580 i z 1958 r. Nr 51, poz. 299).

3. Jednostkom spółdzielczym zezwala się na dodatkowe przeznaczenie na cele inwestycyjne części czystej nadwyżki przewidzianej do podziału pomiędzy członków spółdzielni w przypadku zadeklarowania jej dobrowolnie przez członków spółdzielni na drobne inwestycje określone w § 1 ust. 1 pkt 2.

§ 11. 1. Warunkiem podjęcia realizacji inwestycji, o których mowa w niniejszej uchwale, jest przyjęcie przez bank planu rzeczowo-finansowego dotyczącego danej inwestycji. Banki przyjmują do finansowania plany rzeczowo-finansowe zgłoszone na podstawie niniejszej uchwały po stwierdzeniu, że inwestycja posiada przygotowaną dokumentację projektowo-kosztorysową oraz odpowiada wymaganiom niniejszej uchwały, a w szczególności w zakresie celowości i efektywności, jak też realności wykonawstwa inwestycji (przy systemie gospodarczym) i pokrycia finansowego.

2. Banki przyjmują do finansowania i kredytowania plany rzeczowo-finansowe inwestycji szybko rentujące się po stwierdzeniu ich celowości i efektywności, z tym że w odniesieniu do inwestycji typowych dla danej gałęzi gospodarki narodowej lub też powtarzalnych banki opierają się na uprzednio przeprowadzonym rachunku ekonomicznym z uwzględnieniem ewentualnej korekty, wynikającej z analizy warunków lokalnych.

3. Banki finansujące inwestycje zobowiązane są prowadzić ewidencję planów rzeczowo-finansowych inwestycji objętych niniejszą uchwałą z wyodrębnieniem przyznanych kredytów bankowych na inwestycje szybko rentujące się oraz składać Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrowi Finansów w terminach ustalonych dla sprawozdawczości bankowej sprawozdania z rozmiarów inwestycji przyjętych do finansowania na podstawie niniejszej uchwały.

§ 12. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów ustali wykaz artykułów inwestycyjnych nie stanowiących deficytowego zaopatrzenia techniczno-materiałowego oraz na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego — wykaz niedeficytowych artykułów zaopatrzenia ludności (§ 1 ust. 1 pkt 2 lit. e).

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do aktualizowania w ciągu roku wykazów przedmiotów, o których mowa w ust. 1, w zależności od kształtowania się zaopatrzenia rynkowego, na podstawie wniosków przedstawianych w tym zakresie przez zainteresowane ministerstwa.

3. Wykazy, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz ich zmiany powinny być ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 13. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego wprowadzi w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Ministrem Finansów odpowiednie zmiany i uzupełnienia do sprawozdawczości inwestycyjnej na 1961 r., pozwalające na ujęcie sprawozdawcze rozmiarów i przebiegu wykonania inwestycji normowanych niniejszą uchwałą.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1961 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz